

Sergi Pàmies

‘La vache qui rit’

L'any 1985, a la presentació a Vilanova i la Geltrú del llibre *La torna de la torna* (sobre Puig Antich, escrit pel col·lectiu Carlota Tolosa i coordinat per Ramon Barnils), Xavier Montanyà, un dels autors, va dir: “Durant quaranta anys hem hagut de suportar els franquistes. Seria tràgic que els pròxims quaranta anys haguéssim de suportar els antifranquistes”. En aquests dies de frivolidat recreativa encarnada en el franquisme decapitat, el pròdòstic de Montanyà contra la manipulació de la memòria adquireix una dimensió oportuna. L'estratègia d'un esquer sensacionalista per a una exposició menor funciona. L'impacte que provoca l'estàtua és innegable però, en el context, convida a preguntar-se si els organitzadors haurien actuat igual si no estigués decapitada. Escandalitzaria molt més una estàtua no mutilada de Franco que aquesta extravagant representació de la impunitat totalitària. La trampa rau més en la intenció de l'expositor que en les expectatives del públic, desinformat i divers. Qui visiti l'esplanada del Born amb ganes de captar-ne la càrrega divulgativa percebrà el seu poder efervescent. Un cop assimilada la provocació, el que queda és l'halo d'una pseudobretolada petitburgesa que atrau reaccions visceralment fàcils, perquè es produeixen en un context de llibertat i sense riscos pels que vulguin atemptar contra l'obra (una

La trampa rau més en la intenció de l'expositor que en les expectatives del públic, desinformat i divers

obra que, interpellant-los com a *haters*, els converteix en còmplices).

Una altra associació d'idees: quan era petit, a París, els meus pares em portaven cada any a la festa de *L'Humanité*, el diari del Partit Comunista Francès. Eren tres dies memorables que servien per finançar festivament i fraternalment el diari amb actuacions, bars, balls i *merenders*. Hi havia un sector reservat als comunistes germans i el PCE i el PSUC compartien parcel·la. El meu oncle Josep era un dels encarregats d'aquest minifundi i s'ocupava de tot, també de les precàries atraccions per a nens. Durant dos anys va triomfar una parada que, a canvi d'un franc, permetia llançar-li pilotes de drap a un ninot de Franco dissenyat amb el lògic patetisme caricaturesc. Vaig deixar-hi els meus pocs estalvis, en aquell *Tiro al Franco*, però els organitzadors van fer evolucionar el producte. En comptes de pilotes de drap, van agafar la mateixa figura i la van penjar. A canvi d'un franc, podies donar cops de martell damunt de diversos claus perquè, a través d'una corda, el ninot quedés penjat. Era una forma primària d'adoctrinament que, amb mètodes de fira, volia compensar les servituds politicosentimentals de l'exili. Aquests dies, veient amb quanta impunitat es juga amb el rigor simbòlic i s'indueixen els escarafalls de protesta, he estat temptat d'instal·lar una parada (tipus *manter*, *of course*, i amb el nom *vintage de Tir al Franco*) i cobrar un euro a canvi de donar tres ous per llançar-los contra un símbol que té la paradoxal virtut de denigrar més l'antifranquisme que no pas el franquisme.

La cartellera de cinema Les estrenes de la setmana

“M'agrada perquè no es dóna la imatge de la guapa convencional”

Emily Blunt, actriu que protagonitza ‘La noia del tren’

Emily Blunt, en el paper de Rachel, observant des d'un vagó

FRANCESC PEIRÓN
Nueva York

Emily Blunt, que va aguantar el tipus amb un caràcter fort a *Sicario*, deixa anar un esbufec de queixa quan entra a la sala de l'entrevista. A fora, als carrers de Manhattan, la temperatura encara és d'estiu. I la cambra més aviat sembla l'Antàrtida. Lluny del glamur d'*El diable es vesteix de Prada* o de la innocència de la seva futura *Mary Poppins*, l'actriu britànica ha encarnat la Rachel en l'adaptació al cinema que Tate Taylor ha fet de la novel·la *La noia del tren*, de Paula Hawkins.

Coneixia el llibre?

Sí, i quan el llegeixes entens el fenomen que ha significat.

El seu personatge marca la pauta.

És una dona carregada d'odi contra si mateixa, alcohòlica. Aquesta circum-

tància ofereix una profunditat que no havia explorat. Té por i és manipulable, però m'encanta que aquesta dona sigui la protagonista d'un film per al gran públic.

La pauta en una història protagonitzada per dones i que no llueixen a la perfecció...

No tenia la intenció de convertir la Rachel en una dona agradable, sinó creïble. M'agrada perquè no és una imatge convencional, és a dir, la de la guapa, enginyosa, ideal, que ofereix el seu suport. És una raresa veure una dona descrita d'aquesta altra manera, però, definitivament, és més autèntica, més humana.

Les altres dues protagonistes tampoc no són exemplars.

Això aporta molta força a la pel·lícula. Totes tres tenen problemes, però la vida és això. Si parles amb dones, moltes t'expliquen que les seves existències són

dramàtiques, que no és un conte de fades, que passen per moments en què se senten fatal.

La frustració del seu personatge ve per la incapacitat de tenir fills. I vostè estava embarassada durant el rodatge.

Tot i que va ser una altra demanda física, això no em va influir. El procés és diferent. Intento no guiar-me per les meves pròpies experiències i que el meu estat en aquell moment no em determini. Quan faig un paper, la manera de ficar-me en el personatge no és vincular-lo a la meua pròpia vida.

Com va fer la preparació? Va visitar algun centre?

VIDES IMPERFECTES

“És una raresa veure una dona descrita d'aquesta altra manera, però és més autèntica”

DOBLE ESTÀNDARD SOCIAL

“A un home begut se'l considera alegre, però una dona resulta lletja, desagradable”

Vaig veure un parell de documentals, episodis reals. En un cas, una dona que sembla perfecta i cau en l'alcoholisme. Vaig pensar que és aterridor observar el poder destructiu d'aquesta malaltia.

No li van interessar altres interpretacions?

Pots derivar en la comèdia o la paròdia. Els documentals em van ajudar més que les grans interpretacions. Era important analitzar la realitat.

La visió d'una dona borratxa sorprèn...

A un home begut se'l considera alegre. En canvi, la dona resulta desagradable, lletja. Hi ha un doble estàndard.●

Tres dones copen de manera inusual el protagonisme del film ‘La noia del tren’

L'home és el secundari

F. PEIRÓN Nueva York

Salvant les distàncies –totes–, és inevitable pensar en *La finestra indiscreta* (1954) quan es presencia l'adaptació cinematogràfica, amb el mateix títol, de la novel·la *La noia del tren*, de la britànica Paula Hawkins. “Vam tenir molt present el film de Hitchcock”, diu Luke Evans, un dels actors. “El voyeurisme és una cosa que tots practiquem; forma part de la nostra naturalesa”, remarca.

“Tots tenim tendències voyeurístiques”, coincideix a afirmar Emily Blunt, l'estrella principal d'un repartiment amb noms rellevants. La Rachel (interpretada per Blunt) viu en un barri de l'àrea metropolitana de Nova York. Cada dia se'n va a Manhattan, a la Grand Central Terminal. En la seva tragèdia personal, des de la finestreta del comboi observa la casa on viu en Tom (Justin Theroux), el seu exmarit, que s'ha casat amb l'Anna (Rebec-

ca Ferguson). També s'adona de la presumpta felicitat dels veïns, la Megan (Haley Bennett) i l'Scott (Luke Evans). Igual com li passava a James Stewart, la Rachel veu molt més enllà del que observa realment. Les coses no són com sembla que són.

“Aquesta pel·lícula té lloc en la ment de les tres dones”, assenyala Tate Taylor, el director. És la seva resposta quan se li pregunta pel canvi de ciutat, del Londres novel·lesc al Nova York a la pantalla. Taylor no te explicació –“quan vaig arribar ja s'havia fet el canvi”–, però tampoc no ho considera determinant. “Aquesta història pot passar en qualsevol lloc”, afegeix.

“Vaig llegir el llibre abans de saber que formaria part del projecte”, afirma Haley Bennett. “Estava treballant a *Los siete magníficos*, i aquest relat em va interessar perquè és sobre tres dones narradores. Necessitava un cert alleujament entre tant domini masculí”. Després, coses que passen, la van trucar per al paper de la

Megan, la més explosiva des d'un punt de vista carnal. “Utilitza el sexe per connectar amb la gent; altres se serveixen del carisma, del poder o dels diners”, segons la definició d'Édgar Ramírez, que interpreta el psiquiatre Kamal.

“El relat es construeix a partir de la perspectiva de tres dones, que no és una cosa que passi sovint”, intervé Evans. “En general –continua–, elles són les víctimes, les que no són les fortes. En aquest film elles teixeixen la narració, i això és molt saludable”. La frase té suc. El seu personatge és el prototip de la masculinitat. “Aquí sóc la víctima, faig el paper que en general exerceix la dona”, reitera aquest actor, que somia viure a Eivissa. “Em sento feliç per participar en un thriller femení”, afegeix Evans.

Però a Tate Taylor no el va atreure tant el component del suspens com el de la condició humana. “Tots tenim alguna debilitat. Ho veig com un relat sobre l'addicció: a l'alcohol, al sexe, a l'ego”.●